

POGAJAJ BÓH

ČAS OPIS EVANGELSKICH SERBOW

4. číslo

Budyšin, apryl 1978

Lětnik 28

Hrono za apryl:

Ef, 2,14

Chrystus je naš měr

Bě to za čas druheje swětoweje wójny. We wjesce Konstantinowje bě, kaž druhde we wuchodze tež, pólski lud potlůčowany. Wšelake prawa so jim wzachu, a nowe „zakonje“ jich wot zjawneho žiwjenja wuzamknymu. W Konstantinowje bě njeprawda tutych wukazow wosebje pytnýc. Němski pólcaj tam da nad cyrkwinskimi durjemi taflu přičiníc z napisom: „Za Polakow zakazane“, a to runje pod Chrystusowym słowom: „Pójće sem ke mni wšitcy!“ Chrystus wšitkich wola, ale čłowjeko bariery natwarja.

Podobne wěcy so njesu jenož za čas Hitlera stali. My myslimy na Južnu Afriku, hdžež so džensa podobne wěcy stawaja. Čłowjek so potlůčuje, dokelž ma hinašu barbu hač knježaca woršta. Abo myslimy na Chile, hdžež so kůždy, kiž ma druhe přeswědčenje, do jastwa tyknje. Dalše přikłady bychmy mjenować mōhli.

Nohcemy pak při tym jenož na druhe ludy hladać. Chcemy so prašeć, hač my to we swojej wokolnje druhdy podobnje nječinimy. Čłowjeka, kotryž je hinaši hač my sami, zaccpěwamy. Před krótkim čitach knihu, w kotrejž chora žona swoje žiwjenje wopisuje. Wona je čelnje jara chora, ale rozum je strowy. A tola chcychu ju ludžo dwójce do chorownje za duchachorych dać, dokelž sebi myslachu, zo čłowjek, kiž je tak brašny, dyrbi tež duchachory być. Tak tež my druhdy druhého zaccpěwamy, jenož tohodla, dokelž je hinaši hač my — dokelž jeho njezrozumimy abo zrozumić nohcemy. Husto je při tym tež nadutosc pōdla.

W Swjatym pismje čitamy, zo hižo Kain přećiwu bratrej Abelej zaješe. Z tym bě zhromadnosć mjez nim a bratrom hižo skōnčena, byrnjež běše Abel hišće žiwy. Zabiće Abela je jenož posledni scěwk toho, zo je zhromadnosć zničena. Ale čłowjek je na druhého pokazany a njemōže sam wobstać. Hdžež nohcemy z druhim w zhromadnosći žiwi być, tam nješkodžimy jenož druhemu, ale tež sebi samemu. Kain to začuje, hdyž dyrbi njewobstažny być a čekać na zemi. Bōh je nas na druhého pokazal. Natwarjenje bariery je přeco hrěch přećiwu Bohu!

Je-li to tak, potom so džiwamy, zo Bōh nas za tutón hrěch krućišo njechlost. Potom pak so tež prašamy, kak je mōžno, hrěch do porjadka přinjesć a znowa započec po božej woli

žiwi być. K tomu nam wobraz pomaha, kiž je so tu wozjewil a kotryž so nam na přeni wokomik jara njelubi. Ale smy sebi jón hižo dokladnje wobhladali?

Čłowjek leži na zemi. Wón swoje porsty do zemje ryje. Třělba na to

pokaza, zo je přećiwu blišemu stal. Zhromadnosć je rozbita. Ale nětko je čłowjek swoju třělbu přeć čisnyl. Je nož loché so hišće na nju zepěra. Třělba njeje ničo wjace hōdna. Z njej so njeda ničo do porjadka přinjesć; wona je rozlamana. Čłowjek na zemi ležo njemōže swój njeskutk wrócić. Wón mōže jenož to jedne: So tuteje zaždženoscě kać a wo hnadu prosyć.

Njemōžemy so w tutym čłowjeku

sami namakać? Njestejachmy a njestejimy tež přećiwu druhemu a z tym tež přećiwu Bohu? Njespytamy tež my, to do porjadka přinjesć, a njeprosmy tež my při tym wo hnadu? Zwotkel nam pomoc přińdže?

Hladajmy zaso na wobraz. Runje nad hłowu čłowjeka steji križ. Na križu něchtō wisa. Hōzdž njewšedneje wulkosće a noze, kiž su tak zawjerčane, pokazaja wulku bolosc križowaného. Čerpjenje križowaného je na wobrazu widzeć, byrnjež jenož noze widžimy.

Mōžemy při tym jenož na Jězusa Chrystusa myslić. Wón je tón križowany! A wón je bjez winy! Za nas je tute čerpjenje na so wzal, zo by nas přez to z hrěcha wumōhl. Tohodla mōžemy, kaž na zemi ležacy na wobrazu, ke Chrystusej přińć. Pola njeho je wodaće hrěchow a nowy započatk za nas.

To je za nas najprjedy nowy započatk z Bohom. Bōh sam nam chudym hubjenym hrěšnym čłowjekam přez čerpjenje križowaného Chrystusa měr poskići. My mōžemy tutón dar jenož přiřwać we wěrje.

Ale z tym mamy tež nowy poměr k druhemu. Njeplaći měr, kiž da Bōh připowědać, tež druhemu? Kak mōžu ja potom ruku abo samo brón přećiwu njemu zběhnýć? Nimamy potom tak jednac, kaž Bōh jedna?

Někōtři su to spōznali. Tak je na přiklad Martin Luther King, čorny farar w USA, bjez brónjow a bjez namocy přećiwu potlůčowanju čornych we Zjednočenych statak wojował. Tak steja tež wšelake cyrkwe w Južnej Africe přećiwu dželenju rasow, kaž so to wot knježerstwa přewjedže.

Što pak mamy my činić, zo bychmy bariery wotrumowali a měr dzerželi? Wjele by hižo bylo, jeli bychmy druhého we swojej wosebitosci přiřwalili — tak, kajkiž je, a njebychmy spytali jeho po našej woli přeměnić. Derje by tež bylo, jeli bychmy přeswědčjenje druhého chutnje wzali. To wšak njerěka, zo mamy powěsć wo wumōženju přez Chrystusa zatajić, ale zo so nad druhim njepowyšimy. Chrystus pak nam hišće wjac praji: blišeho lubować kaž sebje sameho — haj tež swojeho njeprěčela lubować. Z tym so bariery woprawdže wotrumuja a mōžnosć za měr mjez čłowjekami je data. Jeli pak tola ruce přećiwu druhemu zběhnjemy abo na hinaše wašnje měr njezdžeržimy — a štō z nas chce prajić, zo njeje spytowany a hrěšny —, potom wěmy: Při križu je městno pokuty a wodaća. To je tež wuprajenje tuteho wobrazu, kiž rěka: Chrystus je naš měr. Albert

Tuž dži a připowědaj ewangelij

8. pokročowanje

Sotra Frieda Wjelic

15. Na pomoc!

Zahe rano nas wulke wołanje nastroža. Naš bohaty susod Chao steješe před durjemi a nas nućeše, zo bychmy hnydom k jeho mrějacej zjonje přišli. Kak někotry raz běch spytała tutu wosebnu žonu dobyć — a nětko dyrbjach k njej w jejnym mrěću přistupić. Sto bě so stało? Po třilětnym mandželstwje njebě młoda mandželska přeco hišće žanoho syna porodźila. Z bolosću začuwaše, kak ju zacpěwachu. Po nowej zwadze mjez mandželskimaj wza 18lětna žona opium, zo by swoje žiwjenje skónčila. Potom pak přińdže wulka bojosa na nju. Z wolóženym zdychnjem mje powita, hdyž do spanskeje stwy zastupich. Stonajo so wuzna: „Misionarka, ja dyrbyj wumrěć a so tak jara boju.“ Wona bě dvě hodzinje do mojego přińdženja tak wjele jěda wzała, zo jej njemóžach pomhać. Ja drje wo móžne spytach, zo bych jejnu wutrobu podpěrała, ta pak přeco bóle slabnješe. Jěd njesmilnje w čele skutkowaše. Sama lutka sedžach při jeje ložu. Na dworje chychu kuzłarniče a pohanscy měšnicy z helskim hawtowanjom čertow začěrić, kotrež po jich měnjenju wo dušu mrějaceje wojowachu, kotraž so mjeztym přede mnu spowědaše. Při wšěm so z rewolwerami trěleše, zo bych zlych duchow wuhnali. Hdys a hdys suny so ruka do jstwy a sypny horstku rajsa na zajědojčenu. Tež na mnje padachu zornjatka. Nuza mrějaceje stajnje přiběraše. „Kak dołho budu hišće žiwa?“ so mje woprašo, mojej ruce kruće dzeržo. „Tak daloko kaž ja přewidžu, hišće štyri abo pjeć hodzin.“ W tutych krótkich hodzinach bu wona za wěčnosć přihotowana. Boži dźiw to běše, zo měješe tak dołho swoje jasne mysle. W swojim zadwělowanju wołaše wona, tale pohanka, k Bohu a prošeše wo smilnosť. Mój začuwachmoj božu přítomnosť. Z poslednej mocu prošeše: „Knježe Jězom Chryšće, ty žiwy Božo, wzmi mje z hnadu k sebi!“

Z tutej žonu Chao wočinichu so mi durje k žonam w Yüki.

16. Dalše durje so wotewrěchu

Ja njewědzach, zo móže nuza žony w jejnej najćešej hodzinje tak wulka być, kaž to tehdom w srjedźnej Chinje nazhonicmy. Wuwučenych babow tam njebě. W čežkich padach pósłachu po žony do templa, kotrež potom na swoje wašnje pak k žiwjenju pak k smjerći dopomhachu. Wo hygienje žane zdaće. Docyla bě po jich měnjenju pomoc při porodze a njedželčinje najniše džěto. Tuž běchu jenož chudzi k tomu zwólniwi. Njewuprajne, kelko młodych a staršich maćerjow je při tym zahinyło. Hišće wjace džěci zemrě při narodženju abo bórze po tym.

We wjele stysknosćach je nam Bóh pomhał, hdžež po čłowjeskim měnjenju žaneje pomocy wjace njebě. Najbliži lékař bě w prowincialnym měsće

Kunmingje — puć dweju dnjow. Skónčnje přińdžeštaj chinskaj lékařerj, kotraž běštaj swoje wukublanje pola dra. Witta w prowincy Hunanje dóstažoj — dr. Lo a dr. Liu. Na njeju wšak čakaše wjace džěta, hač móžeštaj dokonjeć. Mandželska toho jednoho bě wuwučena baba. Wona nam mócnje a zwólniwe pomhaše.

Do našeho noweho domu za porody přińdže žona wysokeho zastojnika, kotraž swoje 6. džěto wočakowaše. Jej so strowotnje derje njeńdžeše, tuž chcyše pola nas porodźić. Jako kruta buddhistka nas prošeše na to kedźbować, zo njeby jej nichto ničo wo Chrystusu prajił. Wona chcyše swojej wěrje swěrna wostać, nic naposledk dla swojeje maćerje, kotraž so hišće swěrnio k swojej buddhistiskej wěrje wuznawaše.

Bjez dalšeho dorěčenja dyrbješe so jednac. Za cyły čas smy so za tutu mać modlili. Bórze porodźi dweju synkow. Bóh bě tutej maćerj nowe žiwjenje wobradził a swójbje mać zdžerzał. Wona wosta dlěje pola nas, hač bě to hewak wašnje. Tuž měješe naša misionarska pomocnica składnosť z njej wo Bohu rěčeć. Tuta kruta

zwoprědka wšo čicho. Hdyž baba ničo wo hygienje njerozumješe, wobstarachu džěto dosć hubjenje zawoliwi jo do starych lumpow. Bjez džiwa, zo wjele džěci zemrě. Hdyž pak přenje njedzele přetra, wuhotowa so za měsac swjedžen z wjele hosćimi. Po tym hač mějachu, wobdarichu džěto bohače.

2) Pohrjeb — wosebje starych ludzi — bě jara drohi. Hustodosć dyrbjachu džěci za to wot swojeho pola něšto předać. Kašć a drasta za zemrěteho buchu hižo za čas jeho žiwjenja přihotowane. Džěci, přichodne džěci a wnučki džěchu w bělej hrubjanej drasće za kašćom. Žony skiwylachu a žalosćachu z cyłej šiju. Měšnicy a žony z templa běchu mjez přewodžerjemi. Spodźiwnje: Při pohrjebje zeńdžechu so wěrjacy třoch nabozinow dla duše njebočićkeho.

Chinska žona mi rjekny: „Hdyž to jedne njepomha, pomha snad to druge.“ Tak běchu na dnju pohrjeba buddhisća, taoisća a konfucianscy dobri přeceljo za swjedženskim blidom. Mnozy woprowachu před kašćom skočo — zwjetša swinjo. Najstarši syn přewodžeše kašć k rowu. Tam jemu taflu wótcow podachu, na kotrejž dyrbješe ze swojej kreju podpisać, zo budže swěru zemrětemu woprować. Tuta tafla stej na woporowym ka-

Chinjenjo so přihotowachu na swjatu křćenicu. W zadnym rynku misionar Wolf

buddhistka nas potom prošeše, zo bychmy jej wjace wo Jězusu powědali. Hdyž přińdže, zo by so ze mnu rozžohnowała, mi praji, zo bych so z njej modliła. Synkow na rukomaj poruču w modlitwje sebjě a džěsci Bohu. Při swojej křćenicy lěto pozdžišo powědaše z radosću, kak bě tež ju Jězus powołał. Za swoje dalše žiwjenje bě sej wuzwolila słowo ze Zjewjenja Jana: Budž swěrnny hač do smjerće, a ja chcu ći krónu žiwjenja dać. Tehdom wšak hišće njewědžeše, što po tutym wuznaću wšo na nju přińdže. Kaž pozdžišo zhonic, je Knjezej swěrna wostała a je na swojim puću hanjenja a křiwdu znjesła.

Sotra Frieda je nam wotmołwiła. Naše prašenje běše:

Kajke swjedženje a ceremonije su za pohanskich Chinjanow zwjazane

- 1) z narodom,
- 2) z pohrjebom?

1) Hdyž so džěto narodzi, wosta

morje — husto hač do 4. abo 5. stawa. Tole wašnje pochadza poprawom wot Konfuciusa. Tuž tež na kóždy pohrjeb konfucianskeho měšnika přeprašo. Jónkróc wob lěto přeprašo sej zemrětych do domu a z nimi swjećachu. Při tym jim woprowachu papjerjanu drastu, zo bychy w tamnym swěće so woblékać móhli.

Haj, to je pohanstwo!

Wutrobnje wšěch lubyh čitarjow Pomhaj Bóh strowi

sotra Frieda Wjelic.

Z něčimžkuli

by derje stało,

hdy by so dwójce

činic dało.

Džerž, štož maš, zo by nichtó twoju krónu njewzał

Kublanski džen 20. 2. 1978 w Budyšinje

Farar Gerat Bětnar (Böttger) ze Stolpina (Stolpen), w lětach do druheje swětowejje wójny farar w Budestecach, nětko na wuslužbje, bě swoje přédowanje zložil na 2. Tim. 4, 2–8. *Prědar božeho słowa njeje jenož farar a katechet, ale kóždy wěrjacy křesćan. Wosadni maja w prodrustwje, w fabrikach a bėrowach wjac kontaktow ze swětom hač duchowni. Při tym dyrbjaja wuwučeni teologojo nad tym stražować, zo by so prawje po swjatym pismje přédowało a wobswědčilo. Čłowjekam lochce wuši swjerbitej za basničkami a dziwnymi sonami. Čim nuznišo je, zo so kruće na bibliju, žórlo wěčneho žiwjenja zložimy. Derje nam, hdyž znajemy swjate pismo a spěwarske.*

Prědar nam na žiwe wašnje powědaše, kak bě jemu we wójnskim zajeću drohotne wobsedženstwo wšo, štož bě sej w spomóžnym času z biblije a ze spěwarskich z hlowny nawuknył. Tež njewěrjacych je móhl w čěžkim času posylnić.

Sotra Herta Hempelowa rěčeše wo bohatstwjje, kotrez mamy sej zdžeržeć. *To je hižo bohatstwo našeje wěry, zo směmy so na to spušeć, Bóh nas džerži. Wón je nas po swojej podobiznje stworil a ma nas lubo najebać našich hrěchow. Bóh nochce našu smjerć, ale zo by so hrěšnik wobroćil wot skaženose k NJEMU. Bohatstwo, to je drje tola wšitko, štož mamy wot BOHA — naše džěci, a tež to je boži dar, zo smy žiwi. Tak je to Matthias Claudius w swojej wjesolej pobožnosći spěwał.*

Biblija je drohi dar Boha. Wona je do wšěch wažnych rěčow swěta přeložena. Wot toho časa, zo so knihi čišća — přenja naciščana biblija 1455 —, njeje so přestalo swjate pismo we wjele milionach eksemplarach wudawać. Biblija ma za swoje srjedžišćo Boha a je tak stajnje čeršće žórlo tróšta a pokoja. Džerž bibliju — nic zapróšenu w kamorje, ale čitajo w rukomaj. Tak wostanje naša wutroba žiwa. Chrystus je nas wumóhl k woprawdžitemu žiwjenju, zo by był zwisk z Bohom a mjez čłowjekami. Nic mjelćeć, ale hromadže rěčeć. To dyrbi předewšěm mjez wosadnymi móžno być. Njech smy tež wšelakeho wašnja, zo sebi mjez sobu njejsmy přeco sympatiscy, tak tola wěrimy, zo ma Bóh wšitkich lubo. Chrystus je za kóždeho z nas na křižu wumrěl. Budźmy džakowni, zo je Bóh tež nas do swojeje wosady powolał. W božej wosadze a za nju džělać njeje jenož nadawk duchowneho, ale wjele pomocnikow je tu trjeba: chorych wopytować, boži dom pyšić, Chrystusowy posoł być, wo duchowne wobnowjenje cyrkwy se modlić. Štóž čas woprjuje, česći Boha.

Naše rjane bože služby, cyrkwinska hudźba, pozawnowe chóry, naše lube bože domy, pobožne molerstwo, to wšo slusa do wulkeho bohatstwa našeje wěry. Džerž, štož maš!

Naš serbski zastupjer w krajnej synodze, br. Kurt Hładki (Lattke) z Přiwíc, nam rozprawješe wo napinacym a wažnym džěle synody.

Serbski superintendent poda krótku rozprawu wo našich wosadach, w Pomhaj Bóh, postrowi přítomnych w mjenje sotry Friedy Wjelic. Kotřiž našu lubu serbsku misionarku znajachu, pólšachu jej wutrobnu postrow. Dwanaćo podpisachu.

Wo dobry wobjedž bě so luba Bukečanska fara postarala. Wutrobnu džak!! Spěwanje w připołdnišej přestawce njechaše so tak prawje poradzić. Ničo wo to. Lochka, wjesoła a wutrobná bjesada za blidom je nam runje tak wažna. Ju trjebamy a chcemy jej tež chwile popřeć.

Jako přeni po wobjedže porěča farar pater Stani Nawka-Zdžěrjanski. Katolscy Serbjaja maja nětk přeni raz cyłu bibliju w swojim serbskim přeložku. Nowy wosadnik je wušoł. Kěrlušje z notami! Ekumeniske serbske nutrnosće chcedža nas wjazac do cyłka w modlitwje wo jednotu we wěrje. W Katolskim posole je so wozjewil nastawk wo zaměrje tutech nutrnosćow a chcye diskutiju wuwabić, ke kotrejž njeje došlo.

Naš luby hósć nas chutnje napominaše, so swěrnšo starać wo serbski dorost. Njech džědojo a wowski swoje wnučki serbsku rěč nawuča, hdyž so jim poradžilo njeje swoje džěci serbske woćahnyc.

Serbski superintendent do swójeho přednoška wo formach wosadneho žiwjenja prošese wo pomoc w zroz-

mjenju někotrych serbskich přistowow a dósta dobre wotmołwy.

Serbski bus 9. julija 1978 je hižo wupředaty.

Prítomni wobzamknychu w jednej mysli, cyrkwinske wjednistwo prosyc jako serbskeho zastupjerja znowa br. Kurta Hładkeho powolać.

Wotmołwjejo na słowa fararja Nawki, rjekny serbski superintendent, zo nochcemy wo wěrje diskutować, ale zhromadnje so modlić, bože słowo w serbskej rěči připowědać a slyšeć a hromadže swój lud lubować.

Wo formach wosadneho žiwjenja praješe přednošowar:

Nichtó z nas nochce wšo stare wotstronić, zo by wšo nowe bylo.

*Zastarske njeje wšo wušne,
a nowotne njeje wšo dušne.*

Naš čas pak drje je tola w běhu swětowych stawiznow ze swojimi politiskimi, techniskimi, hospodarskimi, moralnymi atd. přewrotami wosebiteho razu a wužadaja naše přemyslowanje. Naše slabje wopytane kemše njejsu jenož znamjo wotebėraceje wěrivosće, ale maja zwonkowne přičiny.

Z Drježdžan bě došlo pismo wo božej službje z malej ličbu kemšerjow. Tuta mala horsika njedyrbjala rozpróšena po cykej cyrkwi sedžeć, ale před woltarjom w polkole abo w kapalni (w drastkomorje) abo na farje abo w privatnej stwě, nihdy pak nic jedyn za chribjetom druheho, ale zhromadnje za blidom a farar wosrjedž nich. Město formalneho přédowanja móhla rozmołwa stupić. Na kóždy pak móže tajka boža služba bóle wosobinski raz měć.

W Křižnej cyrkwi

změjemy 4. junija 1978 swoju hlownu a skónčnu zhromadźiznu po wobjedže.

Swjedženska boža služba budže we hlownej, w cyrkwi swjateho Jana. Tuta cykej steji njedaloko torhošća. Jeje wšak so hnydom dohladaće přišedši do Wojerec. Křižna cyrkej je w bliskosći w směru na dwórnišćo. Wona so za naše popołdniše zeždženje wosebje derje hodži, dokelž je mjeńša. Tam budže so nam lěpje na přednoški našich młodych postluhać.

Nichtón njeskomdž Serbski cyrkwinski džen we Wojerecach.

Haska w starych Wojerecach

Z wasadow

Chwaćicy: Rozprawa na léto 1977. Wšě wěcy dyrbjeli sprawnje widžec. Tak smě so zwopředka prajić, zo bě léto 1977 za Chwaćansku wasadu kaž wjele tych prjedawšich. Zwjeršnje pohladane běži cyrkwinske žiwjenje w dotalnych kolijach, byrnjež so tež pola nas z časom wšelke přeměnja, štož so předewšm jewi w ličbach, kotraž hišće z wěcu samej njesměmy zaměnić.

Bóh Knjěz chcył w swojej hnadže wasadze jeje wosebity puć, jeje wesebite nadawki dać spóznać. Dobry pastyr, naš Zbožnik — po nim mjenuje so naša cyrkej a naša wasoda po 15. 11. 1977 — chcył pasć cyłu wasadu a každeho jednotliwego.

My smy křćili a to za našu mału wasadu nic mało.

My smy wěrowali za našu mału wasadu dosć wjele.

Tak někotrehožkuli swěrneho wasadneho smy k poslednjemu wotpočinkej přewodželi. Knjěz je wo wjele duri zakłapał. Tak služi naša wasoda Knjezej, kaž je jej to zdawna napoložene. W dobrym pokoju zhromadžuje so na kemšach a druhich zarjadowanjach. Z radosću a žohnowanjom swjećimy dwójce wob měsac bože wotkazanje, na kotrymž so nimale wšitcy kemšerjo w jedne mysli wobdžěla. Dobry pastyr njeje so wot Chwaćanskeje wasady wotwobročil. Bohu budž dźak!

Na njedzeli Rogate, 15. 5. 1977, měješe wasoda swój wosebje wulki džen. Nimale 4 léta wuporjědžachmy swoju cyrkej a nětko móžachmy zaso do njeje začahnyć. Na 800 wasobow kročeše swjatočnje w mjenje Swjateje Trojicy wokoło božeho domu a jón potom napjelni. Superintendent Arnold-Budyski jón znowa poswjeći. Wjele stow přistupi k božemu bliđu. Wasoda tutón džen ze swjedženskeje božej službu a rjanej bjesadu po njej njezabudže.

Wasoda je zawěrnje wjele woprowala. Wězo ma so to a druhe na cyrkwi hišće činić, ale wasoda ma zaso swój dobry a rjany „statok“. Wšitcy smy dźakowni za léto 1977.

Hans-Jürgen Englert-Chwaćanski

Handrij Króna-Bukečanski

Runje před 125 lětami, 14. februara 1853, so w Bukecach Handrij Króna narodži w małych poměrach, kaž to tehdom tak běše; ale přez swoju nje-wustawacu pilnosć a zlutniwosć je přišoł dopředka. Wo nim praješe so při jeho pohrjebje 1937, zo w swojim dohim žiwjenju njeje ženje prózdný chodžil, zo wón njeje ženje swoje křescanske a narodne zmyslenje přeměnjał a zo njeje ženje wot puća serbskeje sprawnosće wotstupił, ani po léće 1933! Hižo w léće 1876 běše sobu Bukečanske serbske towarstwo založil a běše 25 lět z jeho pokladnikom a 36 lět z jeho předsydu a naposledk z jeho čestnym předsydu. Nimo toho pak je Handrij Króna tež w Bukecach založil nalutowarnju a wupožčernju. Za čas přenjeje swětoweje wojny jemu wšelake gmejnke džěla dowěriču. Ale tež w cyrkwinskim žiwjenju běše zakorjenjeny. Wjele lět běše

cyrkwinski předstejer, ale wón je tež na kemšach za pišćele měchi pačil, cyrkej wutepił a mortwym row rył, tak jim pomhajo k poslednjemu wotpočinkej. Potajkim je měł na džěle bohate žiwjenje, dokelž měješe tola tež swój statok a swoju žiwnosć wobstarać. Wón móžeše hišće swój derje zasluženy wuměnk wužiwać a měješe wjesele na džěloch a džěćidžěloch.

Jedyn syn je nam znaty jako prjedawši Minakaški kantor, kiž so džen-sa hišće na zarjadowanjach našeho serbskeho cyrkwinskeho dnja swěru wobdžěluje. Handrij Króna džěše na Božu prawdu 21. měrca 1937. La.

Klukš. „Za wasadu je rozsudzacy jeje pastyr“ — tak někak je so prajilo. Za Klukšansku wasadu njeje do-bry był dołhi čas bjez samsneho pa-styrja. Wězo pase naš Knjěz a Zbož-nik sam swoju wasadu, hłownje pak tola přez fararja a dušepastyrja. Po swojich mocach su fararjo wokoliny w Klukšu swěru pomhali. Tak je so dale bože slowo připowědało, křćilo, wěrowało a zemřetych smy chowali. Cyrkwinske dawki su so zběraće. Wšěm pomocnikam wutrobny dźak! A tola je na něčimžkulj klacało. Bóh Knjěz je pomhał. Hdyž bě so Klukšanska fara někotre razy podarmo wupisała — hola wšak wosebje nje-wabi —, so skónčnje farar z hór pola Žitawy rozsudži. Farar Wolfgang Leßmann přislubi 1. 5. 1977 do Klukša přińc. Njedzělu Invokavit, 12. 2. 1978, jeho superintendent Arnold-Budyski za noweho Klukšanskeho fararja zapokaza. Bohu so dźakujemy, zo je swěrnú modlitwu wasadnych wu-slyšał.

Wutrobny dźak tež wšěm, kotřiž su we wosyroćenym času pomhali!

Hans-Jürgen Englert-Chwaćanski, bywši hłowny zastupjer za Klukšansku wasadu

Rakecy. 38 křćenjow, 37 pačerskich džěci, 26 wěrowanjow, 37 pohrjebow, 16 746,— hr kolektow, 11 269,— hr darow, 3 207,— hr za hłódnych na zemi (Brot für die Welt).

Serbske bože služby w haperleji

2. 4. — Quasimodogeniti

Budestecy: 14 hodž. kemše (farar Gerat Lazar-Bukečanski), Budyšin-Michaška: 9 hodž. kemše (wasadny farar Pawoł Albert), Hucina: 10 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth), Malešecy: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth).

9. 4. — Mís. Domini

Bukecy: 8.30 hodž. kemše (wasadny farar Gerat Lazar).

16. 4. — Jubilate

Budyšink: 10 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth), Minakaš: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (wasadny farar Feustel), Poršicy: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth).

23. 4. — Kantate

Bart: 8.30 hodž. kemše (farar Siegfried Albert-Hrodzišćanski), Hodžij: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth), Hrodzišćo: 10 hodž. kemše (wasadny farar Albert), Bukecy: 8.30 hodž. kemše (wasadny farar Gerat Lazar).

30. 4. — Rogate

Njeswačidło: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth).

4. 5 — Bože stpěće

Bukecy: 9 hodž. kemše (sup. Wirth).

7. 5. — Exaudi

Budestecy: 9 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. Wirth).

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadža jónkróc za měsac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamołwity redaktor: Serbski superintendent na wusl. Gerhard Wirth w Budyšinje-Trělanach. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. — Čiśće: Nowa Doba, čišćernja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-259)